

Efter Dagsordenen gaae vi over til at foretage Forslag til Lov om Erstatning for Tab af Bagage og Heste m. M. i Felten. Det er til indledende Behandling, denne Sag foretages. Jeg skal afvente, om Rogen vil fremkomme med Forslag om Behandlingsmaaden af denne Sag.

Lüttichau: Jeg tillader mig at foreslaae, at Sagen gaaer directe til 1ste Behandling, uden at der nedsettes noget Udvalg.

Formanden: Saafremt intet Forslag i modsat Retning gjøres, vil jeg antage, at det er Thingets Mening, at denne Sag skal gaae directe til 1ste Behandling. (Ja! Ja!).

Den næste Sag paa Dagsordenen angaaer Forslag til Lov om Bevilling af Udgifter ved Skruedampskibet Thors Udrustning i Finantsaaret 1852—53. Det er til første Behandling, denne Sag foretages. Jeg skal bemærke, at nogle i Motiverne paaberaabte Documenter ligge til Eftersyn i Bureauet. Den ærede Marineminister har Ordet.

Marineministeren: Det Lovforslag, som jeg her har indbragt for Rigsdagen for at faae Pengemidler bevilgede til at faae Krigsdampskibet Thor prøvet i Sommer, er ledsaget af saadanne Motiver, at jeg dermed egentlig kunde ansee Sagen for at være tilstrækkelig oylst, idetmindste paa det Standpunkt, hvorpaa den for Diebliffet staaer. Jeg skal imidlertid tillade mig at knytte nogle ganske faa almindelige Bemærkninger til disse Motiver. Dampkraften er de smaa Marineres naturlige Allierede; det er ved Hjælp af den, at det skal blive de smaa Mariner muligt, eller det er den eneste Vej, ad hvilken det kan blive dem muligt at nivellere den Forskjel, der er mellem de store og smaa Mariner; det er ved Hjælp af den, at det skal blive dem muligt at løse den Opgave, der maa staae for enhver Marine, nemlig at forsvare Landets Kyster og Landets Handel. Dampskibene have den store Fordeel fremfor Seilskibene, at de saa at sige kunne lade være at flaaes, naar de ville. Deri har hidtil deres Fordeel væsentlig bestaaet, at de kunne løbe deres Vej, naar de ikke ville flaaes, og at de uafhængig af Vind og Strøm

funne communicere paa den hurtigste Maade mellem de forskjellige Dele af Landet. Det er altsaa klart, at navnlig hertillands maa Dampkraften være af den største Bigtighed for Marinen. Det vil kun være ved Hjælp af den, at vi kunne vedligeholde den Forbindelse, som er en nødvendig Betingelse for Forsvaret af vore Olande, og kunne bringe Tropper fra den ene Ø til den anden; dette maa staae som Hovedopgaven for den danske Krigsmarine. Jeg skal imidlertid strax tillade mig at tilføie den Bemærkning, at jeg paa ingen Maade hermed vil præjudicere det Spørgsmaal, om Dampskibene skulle være store eller smaa, det er ikke derom jeg taler. Jeg taler kun om, at Dampskibene overhovedet ere nødvendige, og at Marinebestyrelsen bør have sin særdeles Opmærksomhed henvendt derpaa. Der er i de senere Aar skeet betydelige Udviklinger i denne Retning, idet man er kommen saavidt, at man nu kan anvende Skruen paa Dampskibe, og det er almindelig anerkjendt af alle de Forsøg, som i den Retning ere gjorte af alle Mariner, at det kun er ved Hjælp af Skruen, at man bliver istand til at bringe Dampen til Anvendelse paa et Krigsskib, at bringe et Dampskib til tillige at være Sø- og Seilskib og Krigsskib, idet man derved, at Skruen kan anbringes heelt nede i Vandet, sætter Maskineriet ud af Fare for til enhver Tid at blive truffet af fjendtlige Kugler, og paa samme Tid skaffer sig et glat Batteri og kan vedligeholde alle de Egenstaber, der ere nødvendige for et Krigsskib. Der er gjort betydelige Forsøg i fremmede Mariner i denne Retning, og efter hvad jeg derom igaar yttrede for det ærede Thing, kunde man maaskee svare mig, at det var bedst at vente med at gjøre noget Forsøg her, indtil man havde seet Udfaldet af Forsøgene andre Steder. Jeg skal dertil svare, at det er forsaavidt ganske rigtigt, og jeg skulde heller ikke give min Stemme til at gjøre noget Forsøg i Retninger, hvor Sagen var problematisk. Men det er ligesaa vist, at, hvor man bygger nye Skibe, der maa man bygge efter de bedste og nyeste Principer, og naar det altsaa er givet, at Skruen er det bedste Middel til at bringe Dampen i Forbindelse med Krigsskibe, saa maae vi ogsaa anvende den. Det er det,